

ה"ט 61186/07 - משטרת ישראל/.... נגד פלונית

בית משפט לענייני משפחה בראשון לציון

01 אוגוסט 2022

ה"ט 61186-07 משטרת ישראל/.... נ' פלונית

לפני כבוד השופט מיכל סער

משטרת ישראל/....

המבקשת

פלונית

נגד

המשיבת

החלטה

לפני בקשה למתן צו הגנה בהתאם לחוק למניעת אלימות במשפחה, התשנ"א - 1991.

מדובר בבקשת חירגה, במסגרת פניה משטרת ישראל לבקשת בית המשפט בבקשת צו שיורה למשיבת לקיים קשר עם גורמי הרווחה ולהיכנס למקלט לנשים נפגעות אלימות, פרק זמן הנדרש להבטחת שלומה וביתחונה.

לטענת המשטרת, האישה ברמת סיון גבוהה מאוד, מאויימת על ידי בן זוגה, מסרבת לצאת למקלט וממשיכה הגיעו לאזרוח המרכז בו ישנה סכנה לביתחונה.

מנגד, טענת המשיבת כי על אף שהיא מבינה את רצון המשטרת לשומר על ביתחונה, הרי שלא ניתן להגביל במדינת חוק את חירותה של המשיבת ללא כל מקור הסמכה בחוק. לא ניתן לעזר או לעכב אזרחית שלא ביצעה כל עבירה ולא ניתן לכפות עליה לשחות במקלט או במקום אחר, בניגוד לרצונה ותוך פגיעה בחירותה.

הבקשה הובאה בפניי כב' סגן הנשיאה, השופט מנחים מזרחי, בהחלטתו מיום ה- 30.7.2022, נעתר בית המשפט לבקשת המשטרת והורה למשיבת לשחות במקלט מוגן לנשים נפגעות אלימות, אליו תובל בידי נציג המשטרת וזאת עד ליום ה- 02.08.2022 שעה 12:00.

המשיבת הגישה ערעור על החלטה זו בבית המשפט המחוזי. בהחלטה מיום ה- 31.07.2022 קבע כב' השופט עוז ניב נאוי בית המשפט המחוזי כי יש מקום לקבל את עדמת שירותי הרווחה טרם מתן ההחלטה. לפיכך, נקבע כי יש להחזיר את הדיון בבקשת בית משפט לענייני משפחה על מנת שיזום בפני בית המשפט תסaurus בהתאם לחוק למניעת אלימות במשפחה. עוד צוין בהחלטה על ידי בית המשפט המחוזי, כי התרשם שהמשיבת מודעת במצבה ולטענות המשטרת וכי היא דבכה בעמדתה לפיה אין להורות לה לשחות במקלט מוגן.

שירותי הרווחה לא הגיעו למסגרת כנדרש, אך מנהלת אגף הרווחה התייצהה לדין יחד עם עובדי רוחה נוספים, וטענה כי הוצע למשיבה מתוך לפיו המשיבה תעבור לדירט מסטור יחד עם ילדיה, ותהיה מלאוה באבטחה צמודה המשטרה אף היא תמכה במתווה שהוצע על ידי גורמי הרווחה.

המשיבה סירבה לעبور לדירט מסטור, הבירהה כי עליה לדאוג לעניין אישי ודוחוף

בית המשפט חזר וניסה למצוא פתרון פרקי ומאוזן שיבטיחו את שלומה וביטחונה של המשיבה בהסכמה כל הצדדים, ואולם הדבר לא הצליח.

אכן מדובר בסוגיה קשה ומורכבת והתרשםתי כי משטרת ישראל עשתה ככל יכולתה בסיע בית המשפט הן במהלך הדיון שהתקיים בפני כב' השופט מזרחי, הן בפני ערצת הערעור והן לפניי, כדי לשכנע את המשיבה כי לטובתה ולביטחונה האישי, מוטב כי תסכים לשוחות במקום מגן.

ואולם, המשיבה עומדת על סירובה.

לאחר ששמעתי את הצדדים באריכות, לרבות את המשיבה, כי היא מודעת היטב לסכנה בה היא מצויה, מודעת לכוכנה הטובה של המשטרה ואולם היא בוחרת שלא להיעתר לבקשת המשטרה לשוחות במקום מגן וחזרה על עצמה, וمبוקשת כי תינתן לה האפשרות וכי נוכח פרק הזמן הקצר עד המשיבה הבירהה אף בפני מותב זה כי היא בוחרת בחירותה, גם אם זו עלולה לעלות לה בחיי.

משלא טוען ומילא לא הוכח כי המשיבה אינה כשרה לקבל החלטה, הרי שלבית המשפט אין סמכות לכפות עליה שוחות במקלט לנשים נפגעות אלימות או בדירת מסטור בניגוד לרצונה.

כך אף נקבע בהחלטות קודמות שעסקו בסוגיה (ראו: ה"ט 19-12-29581, כב' השופט פישר, ה"ט 19-03-41366, כב' השופט מקיס).

כך אף נקבע על ידי בית המשפט המחווי מפי סגן הנשיא, כב' השופט יעקב שפר בע"ח 19-12-31319, ואביא את דבריו:

"לא מצאתי מכך איזו סמכות יכול בית המשפט לכפות על אדם צו הגנתו, אף שלומו או ביטחונו מצוים בסכנה מצד מי מבני משפחתו או בכלל. על פי החוק למניעת אלימות במשפחה ניתן צו הגנה כנגד התוקפן ולא כנגד זה הרואין להגנה... אין בסמכותו לחיב את המוגן לפעול בדרך כלשהי להבטחת שלומו שלו גם אם סבורים כל הגורמים הרלוונטיים כי בסירובו זה של המוגן יש ממשום סכנת חיים ברורה ומוחשית. han חוק המעצרים והן חוק למניעת אלימות במשפחה אינם מכירים ואין מאפשרים כפיה שהיא במקלט לנשים

מוכות או בכל מקום מוגן אחר, אף אם לכואורה מעשה זה הינו לטובת המוגן, אלא אם קיימת אינדיקציה לפגmat בנסיבות המשפטית ולקבלת החלטות מצדוי, דבר שאין מחלוקת שאין מתקיים בענייננו. מקלט לנשים מוכות איננו מקום שבו ניתן לכלוא אישة כנגד רצונה ובאמת המשיבה הביעה את דעתה באופן נחרץ וברור שאיננה רוצה ואיננה מוכנה להגיע למקלט כאמור כזה... בשולי הדברים עיר כי טוב תעשה המשיבה אם תשיקול מיזמתה להיענות בכל זאת להצעת משטרת ישראל או שירות הרווחה ולעbor למסגרת מוגנת, ואולם כאמור אין בסמכותינו לחיצה לעשות כן גם לאור זכותה החוקית על חיים וגופה, זכות היכולת גם את הזכות לסתוק עצמי היכול להביא לסכנה של ממש לשולמה ולביטחונה".

מעבר לכך, וכפי שציין כב' השופט מזרחי בהחלטתו מיום ה- 30.07.2022, השמותה של המשיבה במקלט לנשים נפגעות אלימות (או במקום מוגן אחר), לצורך הגנתה, מחייבות הסכמה. בהעדר הסכמה, תוכל לעזוב את המקום או חילתה לה תניג באופן שיחשוף את מיקומו, יסכן נשים אחרות מוגנות השוואות שם בהסכם. ומה יהיה אם תפָר את ה策? האם בית המשפט ינקוט כלפייה בצוויים משלימים?

לסימן אציג, כי הציפיה הייתה כי לאחר הדיון שהתקיים בבית המשפט המחווזי, הרשות שאמורות לשמור על שלומה של המשיבה ימצאו פתרון שיעלה בקנה אחד עם טובتها, מבלתי לעשות מעשה בניגוד לרצונה. התרשמתי כי הייתה נוכנות מצד שני הצדדים לבוא האחד לקראת השני כדי לנסות ולמצוא פתרון פרקטני ונכון, כמו שאף עלה בדיון, הצדדים מבינים כי פתרון יהיה לשבעות רצון כל הצדדים יוכל ליתן הגנה מקסימלית. ואולם, על אף ניסיונות חוזרים ונשנים מצד בית המשפט בשורת האخرונה להגיע להסכם שתיתן מענה לפרקי הזמן הקצר הקיימים עד לצערו הדבר לא צלח.

אני מצפה ממשטרת ישראל כגורם האמון על שמירת ביטחונה של המשיבה, להמשיך ולעשות מלאכתה ולעצור את החשודים באויומים ובפגיעה בקורבן וכן לדאוג לביטחונה של המשיבה ועד לחילוף הסכנה.

כמו כן, אני מצפה מגורמי הרווחה למצוא פתרון שאינו השמה באופן כפי ולשמור על טובתם של הקטינימ המצויים עם המשיבה.

אני מצפה מהמשיבה לשתף פעולה באופן מלא עם המשטרה כפי שהתחזיקה לעשות במהלך הדיון.

עם זאת, מצאתי לציין כי מאחר והמשיבה הנה אם לילדים קטינים, וכי מאחר והחלטתה ובחירה של המשיבה שלא להיענות לבקשת המשטרה וגורמי הרווחה עלולה לסכן אף את הקטינים, מצאתי להורות לשירותי הרווחה לשיקול לפעול בהתאם לסמכוויותיהם לפי חוק הנוער טיפול והשגחה כדי לשמור ולהגן על הקטינים.

גורמי הרווחה יפעלו בהתאם לסמכוותם ולשיקול דעתם המקצועית.

לפיכך, הבקשה למתן צו נדחת.

יובהר כי ההחלטה מותרת לפרוסום ללא פרוטוקול הדיון וזיהות המשפט. כמו כן, חלק מהפרטים בהחלטה הושמטו ו/או שונו כדי להגן על פרטייתה ובטחונתה של המשפט.

ניתנה והודעה היום ד' אב תשפ"ב, 01/08/2022 במעמד הנוכחים.

מיכל סער, שופטת